

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ **privind protejarea patrimoniului cultural imaterial**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. V poz. 3 din Legea nr. 502/2006 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I **Dispoziții generale**

Art. 1. - Prezenta ordonanță reglementează regimul juridic al protejării patrimoniului cultural imaterial.

Art. 2. - (1) În înțelesul prezentei ordonanțe, *patrimoniul cultural imaterial* cuprinde totalitatea practicilor, reprezentărilor și formelor de exprimare ale culturii tradiționale a unei comunități, împreună cu produsele materiale și spațiile culturale asociate acestora, transmise continuu de o comunitate.

(2) Din patrimoniul cultural imaterial fac parte:

a) *meșteșugul tradițional* - activitate care are ca scop obținerea de produse, prestarea de servicii ori efectuarea de lucrări, folosind doar unelte, instrumente și materii prime tradiționale, cu respectarea caracteristicilor expresiei culturale tradiționale;

b) *creația artistică și tehnică tradițională* - forma de manifestare a creativității umane, cu exprimare materială, verbală, muzicală, coregrafică, grafică, arhitecturală, caracterizate prin:

1. transmitere și păstrare fără folosirea tiparului sau a mijloacelor de comunicare în masă și la distanță în timp într-o comunitate;

2. respectarea caracteristicilor expresiei culturale tradiționale.

c) *cultura populară contemporană* – ansamblul manifestărilor culturii tradiționale în formele actuale, desfășurate în mod spontan, de-a lungul timpului, în spațiul comunităților sau în afara lor;

d) *purtătorii elementelor de cultură tradițională*.

Art. 3. - (1) Măsurile de protejare a patrimoniului cultural imaterial sunt:

a) *conservarea* - reprezentând un demers sistematic și coordonat pentru protejarea elementelor de viață culturală tradițională a comunităților, bazat pe recunoașterea expresiei culturale de către *specialiști în resurse culturale* și adoptarea următoarelor măsuri:

1. elaborarea de strategii de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial din România;

2. stabilirea de standarde și procedee de utilizare și de punere în valoare adecvată a reprezentărilor culturale ale comunităților;

3. constituirea de comisii consultative, de expertiză și omologare destinată să certifice valoarea formațiilor artistice care propun un repertoriu de folclor prelucrat sau stilizat;

4. reconstituirea segmentelor vieții tradiționale - materiale și imateriale - despre care comunitățile dețin doar informații documentare orale sau scrise;

b) *punerea în valoare* prin:

1. susținerea proiectelor care promovează elementele patrimoniului cultural imaterial;

2. sprijinirea inițiativelor comunitare de revitalizare a manifestărilor de viață tradițională, cu luarea în considerare a faptului că elementele de patrimoniul imaterial sunt o sursă de dezvoltare economică în regiune;

3. sprijinirea proiectelor de evidențiere a patrimoniului comun în zonele și așezările multietnice, pentru a contribui la structurarea unei imagini reale a culturii populare contemporane.

(2) Măsurile de protejare a patrimoniului cultural imaterial prevăzute la alin. (1) nu se aplică:

a) rezultatelor însușirii abuzive a creației muzicale folclorice, prin care creațiile unor interpreți reprezentativi pentru o cultură au fost preluate și introduse în circuitul universal și depersonalizate;

b) înregistrărilor, publicărilor, traducerilor, prelucrărilor manifestărilor oral-narative sau poetice de orice fel, care, astfel, au devenit obiecte comerciale ce și-au pierdut referința de identitate culturală și sensul inițial;

c) caricaturilor și produselor comerciale de calitate mediocră care au ca sursă de inspirație motive folclorice emblematice pentru spiritualitatea de pe teritoriul României.

Art. 4. - Ministerul Culturii și Cultelor și instituțiile din subordinea acestuia cu atribuții în domeniul patrimoniului imaterial, au următoarele obligații:

- a) să protejeze cultura tradițională a tuturor comunităților etnice, în toate formele ei de manifestare și în toate tipurile de limbaje specifice folosite pentru exprimarea acesteia;
- b) să sprijine financiar instituțiile naționale cu atribuții în procesele de identificare, conservare și sistematizare a formelor de manifestare a culturii tradiționale, exprimate prin toate formele de limbaj;
- c) să asigure procesul de punere în valoare a elementelor culturii tradiționale;
- d) să sprijine protejarea tipurilor reprezentative ale culturii tradiționale românești în comunitățile din afara granițelor țării;
- e) să sprijine instituțiile cu atribuții în implementarea strategiilor de conservare a elementelor de patrimoniu cultural imaterial;
- f) să protejeze elementele de patrimoniu imaterial de orice fel de exploatare comercială sau ideologică neloială, de prelucrări abuzive care ar atrage deformarea sensului de bază al acestora, de piraterie națională și internațională, de alte modalități de prejudiciere;
- g) să sprijine specializarea cercetătorilor în domeniul de reglementare al prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL II

Meșteșugul tradițional

Art. 5. - În sensul prezentei ordonanțe:

1. *Meșteșugarul este persoana fizică, aceea care:*

- a) execută meșteșugul cu respectarea tehnicii tradiționale;
- b) deține un certificat de calificare sau de absolvire pentru meșteșugul practicat, eliberat în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

c) este persoană fizică autorizată în condițiile Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, cu modificările și completările ulterioare

2. *Asociația familială meșteșugărească* este asociația familială caracterizată prin:

a) membrii asociației familiale meșteșugărești sunt singurii executanți ai meșteșugului tradițional și nu pot folosi forță de muncă din afara asociației familiale, decât pe durata unui contract de ucenicie la locul de muncă;

b) cel puțin un membru al asociației familiale meșteșugărești deține un certificat de calificare sau de absolvire pentru meșteșugul practicat, eliberat în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) este autorizată în condițiile Legii nr. 300/2004, cu modificările și completările ulterioare, și respectă prevederile acestei legi în practicarea meșteșugului.

3. *Societatea comercială meșteșugărească* este societatea comercială care se caracterizează prin:

a) are ca principal obiect de activitate practicarea unui meșteșug și este încadrată în categoria întreprinderilor mici și mijlocii;

b) poate desfășura alte activități economice numai în măsura în care acestea se află în strânsă legătură cu practicarea meșteșugului și sunt necesare pentru valorificarea produselor, serviciilor și lucrărilor meșteșugărești;

c) este înființată cu respectarea prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare și este organizată doar sub forma societății comerciale cu răspundere limitată sau a societății comerciale în nume colectiv;

d) asociatul unic, cel puțin un asociat, după caz, sau cel puțin un salariat angajat cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată, deține un certificat de calificare sau un certificat de absolvire pentru meșteșugul practicat, eliberat în condițiile

Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. *Societatea cooperativă meșteșugărească* este societatea cooperativă caracterizată prin:

a) este înființată și organizată ca societate cooperativă de gradul I, cu respectarea prevederilor Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației;

b) majoritatea membrilor operatori dețin un certificat de calificare, certificat de absolvire pentru meșteșugul practicat, eliberat în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.6. – (1) Meșteșugarul poate folosi forță de muncă numai pe durata unui contract de ucenicie la locul de muncă.

(2) Meșteșugarul care practică un meșteșug tradițional cu respectarea prevederilor alin. (1) este creator.

Art.7. - Asociația familială meșteșugărească poate comercializa propriile produse.

Art. 8. - (1) Meșteșugul tradițional poate fi practicat și în puncte de lucru mobile cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) afișarea vizibilă a certificatului de înregistrare al meșteșugarului, asociației familiale meșteșugărești, a societății comerciale meșteșugărești sau a societății cooperative meșteșugărești, după caz;

b) afișarea vizibilă a certificatului de calificare sau a certificatului de absolvire deținut de persoana care efectuează activitatea meșteșugărească;

c) activitatea meșteșugărească este practică cu caracter temporar în acel loc.

(2) Comercializarea produselor meșteșugărești în afara spațiilor comerciale sau a locurilor de producție este permisă cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) afișarea vizibilă a certificatului de înregistrare a meșteșugarului, a asociației familiale meșteșugărești, a societății comerciale meșteșugărești sau a societății cooperative meșteșugărești, după caz;

b) afișarea vizibilă a certificatului de calificare sau a certificatului de absolvire deținut de persoana care efectuează activitatea meșteșugărească;

c) aplicarea pe fiecare produs meșteșugăresc sau pe ambalajul acestuia, după caz, a unei etichete care să cuprindă denumirea produsului, numele sau denumirea producătorului, localitatea sau zona etnografică de proveniență.

Art.9. - (1) Pregătirea profesională în domeniul meșteșugurilor se face cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pregătirea profesională în domeniul activităților meșteșugărești se poate face și de către meșteșugari sau în cadrul asociațiilor familiale meșteșugărești, societăților comerciale meșteșugărești ori societăților cooperative meșteșugărești.

CAPITOLUL III

Creația artistică și tehnică tradițională

Art.10. - (1) Creația artistică și tehnică tradițională realizată în cadrul comunităților umane de către creatorii populari care trăiesc în mod obișnuit în aceste comunități și pentru satisfacerea nevoilor culturale, materiale, economice, religioase sau de altă natură ale membrilor respectivei comunități este denumită *creație populară*.

(2) Creația artistică și tehnică tradițională realizată pentru satisfacerea altor nevoi decât cele obișnuite ale membrilor unei comunități umane și în afara acesteia este denumită:

a) *creație interpretativă* pentru formele de creație exprimate prin poveste, basm, snoavă, ghicitoare, legendă, baladă, orăție, cântec și incantație;

b) *creație artizanală* pentru formele de creație exprimate prin desen și model decorativ, obiecte, instrumente, unelte și instalații, rețete sau instrucțiuni de pregătire a unei substanțe chimice, material ori aliment.

CAPITOLUL IV

Marca tradițională distinctivă

Art. 11. - (1) *Marca tradițională distinctivă* este însemnul grafic, elementul de port sau orice formă cu exprimare fizică, creată în scopul deosebirii unei creații populare de altele asemenea din alte zone etnografice, al cărei regim juridic este reglementat de dispozițiile prezentei ordonanțe.

(2) În vederea adoptării unei mărci tradiționale distinctive, organizațiile creatorilor populari vor elabora, cu sprijinul instituțiilor abilitate să desfășoare activități în domeniul patrimoniului imaterial, o descriere detaliată pentru creațiile populare cărora li se aplică marca tradițională distinctivă.

(3) Descrierea creațiilor populare va conține referiri la tehnicile, metodele, uneltele și materiile prime utilizate, elementele de design caracteristice, inclusiv regimul cromatic, precum și la orice alte elemente care să poată permite identificarea corectă și completă a creației populare.

(4) Marca tradițională distinctivă poate fi utilizată pentru orice creație artistică și tehnică tradițională care întrunește condițiile prevăzute în descrierea realizată conform alin. (1) și (3).

Art. 12. – (1) Creatorii populari se pot asocia în vederea adoptării mărcii tradiționale distinctive.

(2) Asocierea creatorilor populari în vederea adoptării mărcii tradiționale distinctive se poate face sub forma asociației sau fundației.

(3) În cazul în care într-o zonă etnografică există mai multe organizații ale creatorilor populari, acestea vor adopta de comun acord o singură marcă tradițională distinctivă.

Art. 13. – Mărcile tradiționale distinctive pentru fiecare zonă etnografică vor fi inventariate de Ministerul Culturii și Cultelor prin Centrul Național de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale.

Art. 14. - Asociațiile sau fundațiile care, potrivit statutelor proprii, desfășoară activități în domeniul expresiilor culturale tradiționale, dar nu sunt organizații ale creatorilor populari nu pot adopta o marcă tradițională distinctivă.

CAPITOLUL V

Tezaure umane vii

Art.15. - În cazul în care pentru un element al patrimoniului cultural imaterial sau pentru o ocupație din cadrul creației populare există creatori populari percepuți de comunitate ca reper pentru acel domeniu sau pentru acea ocupație, aceștia sunt declarați *tezaure umane vii*.

Art.16. - Creatorii populari prevăzuți la art.15 beneficiază de următoarele drepturi:

a) posedă de drept calitatea de evaluator sau formator pentru domeniul sau ocupația în care își desfășoară activitatea;

b) beneficiază de sprijin financiar sau material din partea instituțiilor publice cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural imaterial, în vederea organizării de cursuri, în condițiile legii, de inițiere sau de formare profesională pentru tineri și adulți, pentru domeniul sau pentru ocupația în care își desfășoară activitatea;

c) participă la târguri de specialitate naționale sau internaționale, expoziții demonstrative pentru specificul activității lor, organizate în țară sau străinătate, cu decontarea tuturor cheltuielilor aferente de către instituțiile publice centrale pentru târgurile internaționale, respectiv de către instituțiile publice locale pentru târgurile naționale.

Art. 17. – Criteriile în baza cărora creatorii populari sunt declarați tezaure umane vii sunt elaborate de Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

CAPITOLUL VI

Arhivele neconvenționale

Art. 18. - În instituțiile specializate/cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural imaterial se organizează *arhivele neconvenționale de folclor*, în care sunt colecționate, inventariate și păstrate cele mai importante piese ale patrimoniului cultural imaterial, prin fixare pe orice fel de suport material.

Art.19. - Instituțiile care creează și/sau gestionează documente aparținând patrimoniului cultural imaterial au următoarele obligații:

a) să respecte criteriile științifice naționale și internaționale de apreciere a valorii și de alcătuire a documentelor de patrimoniu cultural imaterial;

- b) să alcătuiască întregul sistem de cartoteci și de fișe solicitat de metoda științifică prin care s-a operat pentru identificarea fiecărei piese de patrimoniu cultural imaterial;
- c) să asigure condiții optime de conservare și de protejare fiecărui document purtător al unui element de patrimoniu cultural imaterial, care să-l ferească de degradarea fizică și de utilizarea frauduloasă;
- d) să elaboreze și să pună în aplicare programe periodice pentru cercetarea stadiului în care se află elementele aparținând patrimoniului cultural imaterial;
- e) să publice lucrări științifice privind rezultatele studiilor fundamentale, pentru a evita diletantismul și contrafacerea;
- f) să sprijine proiectele care stimulează interesul tinerilor pentru domeniul patrimoniului cultural imaterial;
- g) să protejeze, atunci când se solicită, confidențialitatea informației dobândite în timpul culegerii și identitatea informatorului.

CAPITOLUL VII

Comisia Națională Pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial

Art. 20. - Se înființează *Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial*, structură fără personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, având atribuții de coordonare a activităților de protejare și promovare a patrimoniului cultural imaterial, desfășurate în baza politicilor culturale ale Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 21. – Organizarea, funcționarea și atribuțiile Comisiei Naționale pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial se stabilesc prin ordin al ministrului culturii și cultelor, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art. 22. - Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial declară tezaurele umane vii pentru domeniul patrimoniului imaterial și alcătuiește Lista Patrimoniului Cultural Imaterial Național.

CAPITOLUL VIII

Contravenții și sancțiuni

Art. 23. – (1) Utilizarea unei mărci tradiționale distinctive fără acordul exprimat în scris al organizației creatorilor populari care a adoptat - o, precum și utilizarea unei mărci tradiționale distinctive cu încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (4) din prezenta ordonanță constituie contravenții și se sancționează cu amendă între 500 și 2.000 lei.

(2) Săvârșirea faptelor prevăzute la alin. (1) de către persoana juridică se sancționează cu amendă între 1.000 și 3.000 lei și cu sancțiunea complementară a suspendării activității persoane juridice pe o durată de până la 2 ani.

Art. 24. - (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art.23 și aplicarea sancțiunilor se face de către persoanele împuternicite prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(2) Contravențiilor prevăzute la art.23 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.25. – Prezenta ordonanță intră în vigoare la trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

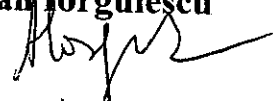
PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU –TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor

Adrian Iorgulescu

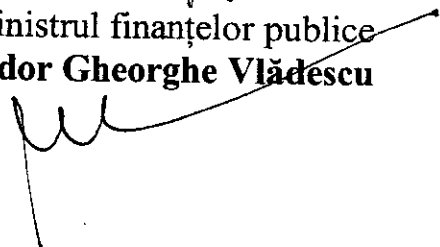
Ministrul muncii,
solidarității sociale și familiei

Gheorghe Barbu

Ministrul finanțelor publice

Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu

București, 31.01.2007

Nr. 19